

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 8712

Tarih : 30.10.2024

10/1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasa ve uluslararası hukuktan doğan yükümlülükler doğrultusunda, Türkiye hapisanelerinde tutuklu ve hükümlülerin haklarının korunması büyük önem arz etmektedir. Son dönemde cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri arasında, tutuklu ve hükümlülerin sağlık sorunları veya özel sebeplerle başka ceza infaz kurumlarına sevk taleplerinin keyfi olarak reddedilmesi, sevklerin gerekçesiz ya da gecikmeli yapılması gibi uygulamalar öne çıkmaktadır. Ceza infaz kurumlarındaki hak ihlallerinin önlenmesi, insan hakları ihlallerinin yoğun olduğu cezaevlerinde gerekli önlemlerin alınması ve ilgili mevzuat değişikliklerinin yapılması amacıyla, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Nevroz UYSAL ASLAN

Sırnak Milletvekili

Yılmaz HUN

İğdır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'deki cezaevlerinde tutulan tutuklu ve hükümlülerin en temel yasal haklardan mahrum bırakılması ciddi bir insan hakları sorunu olarak karşımızda durmaktadır. Eşitlik ilkesine ve ayrımcılık yasağına aykırı mevzuat ve uygulamalardan kaynaklı olarak, özellikle siyasi mahpuslara yönelik farklı ve ayrımcı uygulamalar devreye sokularak, çoklu hak ihlallerine neden olunmaktadır.

Cezaevlerinde en yaygın hak ihlallerinden biri, "sevk" adı altında gerçekleştirilen sürgünlerdir. Mahpusların rızası olmaksızın gerçekleştirilen bu sevkler ile yalnızca mahpuslar değil, aynı zamanda aileleri de cezalandırılmakta ve aile bütünlüğü fiilen ihlal edilmektedir. Sevkler nedeniyle mahpusların aile görüşleri engellenmekte; aileler, kilometrelerce uzak mesafedeki cezaevlerine gitmek zorunda bırakılmakta, bu da maddi ve manevi büyük bir yük

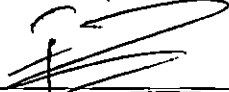
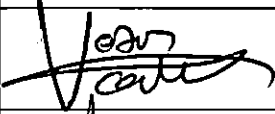
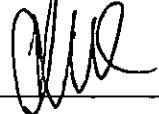
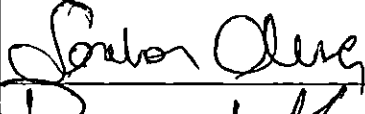
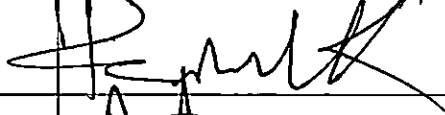
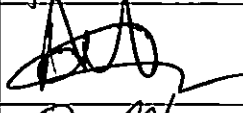
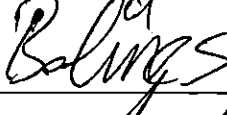
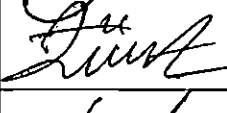
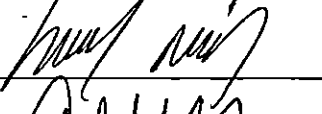
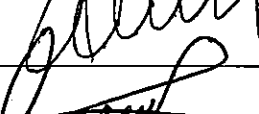
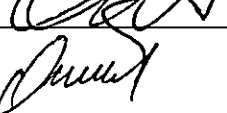
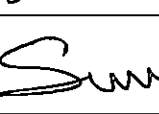
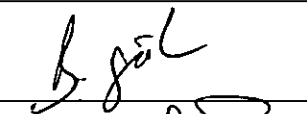
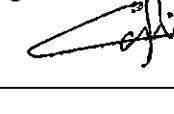
oluşturmaktadır. Bu süreçte aileler sıkça trafik kazaları gibi hayati risklere de maruz kalmaktadır.

Bu konuda mağduriyet yaşayan mahpuslardan biri de Kayseri Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan Nazlı SOGLİN'dir. 10 yıldır ailesinin ikamet ettiği Iğdır ya da çevre illere sevk talebi kabul edilmeyen SOGLİN'in, cezaevi koşulları ve uzak mesafeler nedeniyle ailesiyle görüşme sıklığı oldukça sınırlıdır. Ailesinin ekonomik güçlükler yaşaması nedeniyle cezaevi ziyaretlerine gelememesi, hem mahpus hem de ailesi için telafisi zor mağduriyetlere yol açmaktadır. Soglin, 15 yıllık tutukluluk sürecinde çocuğunu yalnızca bir kez görebilmiş; Kayseri'de geçirdiği 7 yıl boyunca ise ailesiyle sadece üç kez görüşme gerçekleştirebilmiştir.

Uzak illere sevk uygulamasının yarattığı bu hak ihlalleri, yalnızca mahpusları değil, onların ailevi bağlarını da koparmaktadır. Sevklerin, hukuki ve insani temelden uzak bir şekilde keyfi olarak sürdürülmesi, mahpusların rehabilitasyon süreçlerini olumsuz yönde etkilemekte, topluma geri kazandırılma şanslarını azaltmaktadır. Aile ilişkilerinin korunması ve mahpusların toplumsal bağlarını sürdürebilmesi adına, mahpusların ailelerinin bulunduğu illere veya bu illere yakın yerlere nakledilmelerinin sağlanması zorunludur.

Bu bağlamda, Adalet Bakanlığı'nın ve ceza infaz kurumlarının, mahpusların nakil taleplerini gerekçesiz ve keyfi olarak reddetmeleri incelenmeli, bu hak ihlalleri araştırılmalıdır. Bu araştırma sonucunda, aile bütünlüğünü destekleyici, eşitlik ve ayrımcılık yasağı ilkelerine uygun bir sevk politikası oluşturulması sağlanmalıdır.

Türkiye ceza infaz kurumlarında yaşanan bu hukuksuz ve keyfi uygulamaların son bulması, mahpusların ailevi ve sosyal bağlarının korunması, mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

1	NEJLA DEMİR	AĞRI	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
6	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	